

Sjöfartsverket

INFORMATIONSBLAD NR 16/28.12.2000

LOTSNINGSLAGEN OCH -FÖRORDNINGEN

Genom en lag (965/2000) given den 17 november 2000 har en ny 13 a § fogats till lotsningslagen (90/1998). Enligt den kan Sjöfartsverket i enskilda fall bevilja nedsättning av eller befrielse från lotsningsavgift. Lagen trädde i kraft den 1 december 2000 men tillämpas sedan den 1 juli 2000.

Lotsningsförfordningen (92/1998) har reviderats genom en förordning (862/2000), som trädde i kraft den 1 november 2000. I förordningen har 8 §, som gäller linjelotsbrev, ändrats så att linjelotsbrev nu beviljas för specificerade fartyg. Den erforderliga fartygspraktiken kan erhållas såsom befäl för det i ansökan avsedda fartyget eller för ett annat motsvarande fartyg. Förordningens 9 a §, som gäller befrielse från skyldigheten att anlita lots, har ändrats så att den i bestämmelsen avsedda långvariga erfarenheten inte behöver inbegripa befälhavarerfarenhet. För underlättande av vaktarrangemangen kan fartygets styrman beviljas befrielse från anlitande av lots på samma grunder som befälhavaren.

Bifogat återges lotsningslagen och -förfordningen i sin gällande form.

Markku Mylly
avdelningschefens ställföreträdare
biträdande direktör

Närmare upplysningar:

bitr. direktör Markku Mylly
telefon 0204 48 4205

Detta informationsblad
ersätter informationsblad:

7/25.2.1998

Dnr 19/00/2000
ISSN 1455-9056

LOTSNINGSLAG (6.2.1998/90)

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §*Lagens syfte*

Syftet med denna lag är att främja säkerheten inom fartygstrafiken samt att förebygga miljöskador som trafiken kan orsaka.

2 §*Definitioner*

I denna lag avses med

- 1) *lotsning* verksamhet i anslutning till manövreringen av fartyg, varvid lotsen är befälhavarens rådgivare samt sakkunnig i fråga om vattenområden och sjöfarten,
- 2) *lots* den som sjöfartsverket har godkänt för utförande av lotsning på finskt vattenområde och på den arrenderade delen av Saima kanal,
- 3) *östersjölots* den som sjöfartsverket har godkänt för utförande av lotsning i östersjöområdet.

3 §*Tillämpningsområde*

Denna lag tillämpas på lotsning vars syfte är att biträda fartyg på finskt vattenområde och på den arrenderade delen av Saima kanal.

Lagen tillämpas även på finska medborgare som tjänstgör som östersjölotsar.

4 §*Lotsningsverksamheten*

Sjöfartsverket skall sörja för att lotsning ordnas samt övervaka lotsningsverksamheten. På hamnområden får även de som hamnförvaltningen har godkänt för uppdraget utföra lotsningar.

5 §*Skyldighet att anlita lots*

Utöver vad som i 6 kap. 10 § sjölagen (674/1994) bestäms om skyldighet att anlita lots skall fartyg anlita lots på finskt vattenområde och på den arrenderade delen av Saima kanal såsom närmare bestäms genom förordning.

6 §*Befälhavarens ansvar och skyldighet att lämna uppgifter*

Fartygets befälhavare ansvarar för manövreringen av fartyget även då han följer lotsens manövreringsanvisningar.

Befälhavaren skall lämna lotsen alla de uppgifter som är av betydelse med tanke på lotsningen.

7 §

Lotsens uppgifter

Lotsen ansvarar för lotsningen. Lotsen skall lämna fartygets befälhavare de uppgifter och anvisningar som behövs för att fartyget skall kunna framföras tryggt samt övervaka de åtgärder i anslutning till manövreringen av fartyget som är av betydelse med tanke på säkerheten inom fartygstrafiken samt miljövården.

Om lotsens övriga uppgifter, såsom skyldigheten att göra anmälningar som är nödvändiga med tanke på en säker fartygstrafik, sjöövervakningen och tullkontrollen eller miljövården, bestäms genom förordning.

Lotsningen börjar då fartyget lägger ut från kaj eller lättar ankar och lotsningen är slutförd vid ankomsten till hamn då fartyget har ankrat eller förtöjts vid kaj.

8 §

Lotsens rätt att vägra utföra lotsning

Lotsen har rätt att vägra utföra lotsning, om han anser att inledandet av resan eller det att resan fortsätter äventyrar säkerheten för fartyget, de ombordvarande, den övriga sjötrafiken eller miljön. Lotsen skall då omedelbart meddela lotsstationen eller trafikledningscentralen att lotsningen avbryts.

9 §

Lotsens behörighet

Om lotsens behörighetsvillkor bestäms genom förordning.

10 §

Handräckning

Lotsen har rätt att vid behov av befälhavaren på statsfartyg samt av polisen, gränsbevakningsväsendet och tullverket få den handräckning dessa kan ge.

11 §

Tillsyn

Verkställigheten av denna lag och den högsta tillsynen över efterlevnaden av lagen handhas av vederbörande ministerium.

Sjöfartsverket övervakar att denna lag samt med stöd av den utfärdade bestämmelser iakttas.

12 §

Straff

Den som uppsåtligt eller av grov vårdslöshet bryter mot denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den genom att försumma sin skyldighet att anlita lots, genom att utföra lotsning utan rätt därtill eller genom att försumma föreskriven anmälningsskyldighet eller på något annat motsvarande sätt så att gärningen är ägnad att äventyra sjösäkerheten, skall för *lotsningsbrott* dömas till böter eller till fängelse i högst sex månader, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

Om lotsningsbrottet är ringa eller om gärningsmannen av vårdslöshet bryter mot denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den skall denne för *lotsningsförseelse* dömas till böter.

13 §
Domstol

I ärenden som skall avgöras enligt denna lag bestäms domstolen enligt 21 kap. sjölagen.

13 a § (17.11.2000/965)
Nedsättning av och befrielse från lotsningsavgift

Sjöfartsverket kan i enskilda fall bevilja nedsättning av eller befrielse från lotsningsavgift eller bestämma att en redan betald lotsningsavgift eller en del därav skall återbetalas, om det faktiska syftet med den färd som ett fartyg som är skyldigt att anlita lots gör är

- 1) utbildning,
- 2) främjande av kunskap om sjöfarten eller om dess historia,
- 3) skydd av havsmiljön, sjösäkerhet eller sjöräddning,
- 4) någon annan orsak som är jämförbar med de syften som anges i 1-3 punkten.

Kommunikationsministeriet kan överta beslutanderätten i ett ärende som gäller nedsättning eller befrielse om ärendet är principiellt viktigt.

Närmare bestämmelser om grunderna för nedsättning och befrielse kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §
Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning. Om öster-sjölotsar bestäms dessutom separat genom förordning.

Sjöfartsverket kan, i enlighet med vad som bestäms genom förordning, meddela närmare föreskrifter om behörighetsvillkoren för lotsar och om detaljerna i samband med lotsning. I enskilda fall eller på grund av särskilda väderleks- eller isförhållanden kan sjöfartsverket bevilja undantag från kraven i de bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag.

15 §
Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Genom denna lag upphävs lotsningsförordningen av den 5 december 1957 (393/1957) jämte ändringar, förordningen den 14 oktober 1960 om linjelotsar (410/1960) och förordningen den 21 december 1984 om befrielse av svenska passagerarfartyg från skyldigheten att anlita lots i vissa fall (903/1984).

Tillstånd, förbud och andra beslut som har utfärdats med stöd av de i 2 mom. nämnda förordningarna eller med stöd av föreskrifter som meddelats med stöd av dem är dock i kraft också efter att denna lag trätt i kraft, om de inte ändras eller upphävs i enlighet med denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Lotsningslagen (90/1998) trädde i kraft den 1 mars 1998 genom förordningen om ikraftträdande av lotsningslagen (91/1998).

Lagen om ändring av lotsningslagen (965/2000) trädde i kraft den 1 december 2000. Den tillämpas likväl sedan den 1 juli 2000.

LOTSNINGSFÖRORDNING (6.2.1998/92)

På föredragning av trafikministern föreskrivs med stöd av lotsningslagen av den 6 februari 1998 (90/1998):

1 kap.

Skyldighet att anlita lots samt definitioner

1 §

På Finlands inre territorialvatten skall följande fartyg anlita lots:

1) fartyg eller fartygskombinationer vars största längd är mer än 60 meter eller största bredd över 10 meter eller vars största tillåtna sommardjupgående vid förande av last i saltvatten är över 4,5 meter,

2) fartyg som transporterar farligt eller havsförorenande gods i bulk, och

3) utländska statsfartyg som inte används för bedrivande av kommersiell verksamhet.

Befriade från ovan nämnda skyldighet att anlita lots är dock fartyg som ägs av finska staten och som inte används för bedrivande av kommersiell verksamhet samt i 1 mom. 1 punkten avsedda fartyg vars befälhavare innehar av sjöfartsverket beviljat linjelotsbrev för den farled fartyget använder.

Befriade från skyldighet att anlita lots är dessutom isbrytare, färjor som hör till en allmän väg samt sådana fartyg som enbart går i förbindelsefartygstrafik som avses i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981) eller motsvarande trafik inom landskapet Åland.

Sjöfartsverket kan av säkerhets- eller miljövårdsskäl föreskriva att en namngiven befälhavare eller ett visst fartyg skall anlita lots.

2 §

Fartyg skall anlita lots på Saimens vattenområde och Saima kanal mellan Brusnitjoe sluss och Mälkiä sluss.

Befriade från skyldigheten enligt 1 mom. att anlita lots är dock följande fartyg, om de inte transporterar farligt eller havsförorenande gods i bulk:

1) fartyg som ägs av finska staten och som inte används för bedrivande av kommersiell verksamhet,

2) fartyg med en längd under 25 meter samt skjutbogserenheter med en längd under 25 meter,

3) fartyg i inrikestrafik på Saimens vattenområde, samt

4) fartyg vilkas befälhavare innehar linjelotsbrev.

Skyldigheten att anlita lots gäller inte heller ryska fartyg när de trafikerar endast den ryska delen av Saima kanal.

Utan hinder av vad som bestäms i 2 mom. kan sjöfartsverket av säkerhets- eller miljövårdsskäl föreskriva att en namngiven befälhavare eller ett visst fartyg skall anlita lots.

3 §

I denna förordning avses med

1) *farligt gods* ämnen som klassificeras enligt 17 kap. IBC-koden och 19 kap. IGC-koden,

2) *havsförorenande gods* sådana oljor som definieras i bilaga I till Marpol 73/78-konventionen, sådana skadliga flytande ämnen som anges i bilaga II till Marpol 73/78-konventionen och sådana skadliga ämnen som anges i bilaga III till Marpol 73/78-konventionen,

3) *MARPOL 73/78-konventionen* protokollet av år 1978 till 1973 års internationella konvention till förhindrande av förorening från fartyg (FördrS 51/1983) jämte ändringar,

4) *IBC-koden* Internationella sjöfartsorganisationens (IMO) internationella regler om byggande och utrustande av fartyg som transporterar farliga kemikalier i bulk, samt

5) *IGC-koden* Internationella sjöfartsorganisationens internationella regler om byggande och utrustande av fartyg som transporterar kondenserad gas i bulk.

2 kap.

Lotsens rättigheter och skyldigheter

4 §

En lots är berättigad att utföra lotsningar på de vattenområden för vilka han med stöd av en av sjöfartsverket utfärdad styrningssedel har fått lotsningsrätt. En styrningssedel som berättigar till lotsning beviljas för viss tid, dock för högst fem år, och den kan förnyas.

5 §

En lots har rätt att på en lotsningsfärd ta med sig ett biträde, om det är nödvändigt med tanke på lotsningen eller återfärden. En person som utbildas till lots kan också tas med.

Om för en lotsning anlitas flera lotsar, skall fartygets befälhavare innan lotsningen inleds underlägga om vem av lotsarna som är ansvarig för lotsningen.

6 §

Lotsen skall i enlighet med sjöfartsverkets anvisningar anmäla alla observationer som är av betydelse för sjöövervakningen, tullkontrollen, sjöfarten, säkerheten för fartyget eller de ombordvarande eller för miljövården.

Lotsen skall också rapportera alla skador på det fartyg som lotsas eller skador som fartyget förorsakat samt vid behov lämna tilläggsuppgifter om dem.

3 kap.

Styrningssedel för lotsar och linjelotsbrev

7 §

Sjöfartsverket utfärdar styrningssedel för lotsar. En förutsättning för beviljande av styrningssedel är att lotsen innehar sjökaptensbrev och dessutom har en sådan hälsa och kondition som krävs av den som är i däckstjänstgöring på ett handelsfartyg. Dessutom skall lotsen ha avlagt lotsexamen som ordnats av sjöfartsdistriktet.

Sjöfartsverket meddelar närmare föreskrifter om utfärdande, giltighet och återkallande av styrningssedel.

8 § (19.10.2000/862)

Sjöfartsverket kan på ansökan bevilja ett fartygs befälhavare eller styrman linjelotsbrev för specificerade fartyg för en viss farled, om denne uppfyller kraven i fråga om det av sjöfartsverket fastställda minimiantalet utförda resor såsom befälhavare eller styrman för det fartyg som avses i ansökan eller för ett annat motsvarande fartyg på ifrågavarande farled och i den examen som avläggs i respektive sjöfartsdistrikt och vid en provlotsning har ådagalagt kännedom om farleden i fråga. Sökanden skall dessutom i behövlig mån behärska finska eller svenska.

Sjöfartsverket meddelar närmare föreskrifter om kraven för erhållande av linjelotsbrev och om giltigheten för och återkallande av ett sådant.

4 kap.

Särskilda bestämmelser

9 §

Sjöfartsverket kan i enskilda fall eller på grund av särskilda väder- eller isförhållanden bevilja undantag från bestämmelserna om skyldigheten att anlita lots, om tillämpningen av bestämmelserna är uppenbart oändamålsenlig eller oskälig.

9 a § (19.10.2000/862)

Sjöfartsverket kan på ansökan bevilja befrielse från skyldigheten att använda lots för specificerade fartyg i fråga om fartyg vars befälhavare har långvarig erfarenhet av trafik på Finlands inre territorialvatten eller på Saimens vattenområde, antingen på det fartyg för vilket befrielse söks eller på motsvarande fartyg. Om styrmannen på grund av vakttjänsten ombord på fartyget ansvarar för vakthållningen på kommandobryggan, är en förutsättning för befrielse dessutom att även styrmannen har samma erfarenhet av trafiken som befälhavaren på det fartyg för vilket befrielse söks eller på ett annat motsvarande fartyg. En förutsättning för beslut om befrielse är att fartygssäkerheten eller miljön inte äventyras.

Befälhavaren och styrmannen skall dessutom i behövlig mån behärska finska eller svenska.

Befrielse från att anlita lots beviljas antingen för vissa eller alla farleder som fartyget trafikerar på finskt vattenområde enligt provning särskilt för varje fartyg.

Befrielsen gäller högst fem år och kan förenas med villkor. Befrielsen kan återkallas, om grunderna för beslutet inte längre gäller eller om de fastställda villkoren inte följs. Sjöfartsverket kan på begäran förnya en befrielse från att anlita lots, om det finns grund för att bevilja befrielse.

10 §

Sjöfartsverket meddelar närmare lotsningsanvisningar och föreskrifter om behörighetskraven för lotsar och tiderna för beställning av lots, fartygets anmälningsplikt, begränsning av lotsning och om andra frågor som är nära förknippade med lotsning.

5 kap.

Ikraftträdande

11 §

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 1998.

Sådana fartyg i inrikestrafik som inte transporterar farligt eller havsförorenande gods i bulk är till den 1 mars 1999 befriade från skyldighet att anlita lots.

Ett finskt eller svenskt passagerarfartyg som går i reguljär passagerartrafik mellan Finland och Sverige och som har en av sjöfartsverket godkänd linjelots är till den 1 mars 1999 befriat från skyldighet att anlita lots på sin reguljära rutt.
